

RISIKO- OG KAPITALSTYRING - IRB-OPDATERING

APRIL 2016

RISIKO

INDHOLD

RISIKO- OG KAPITALSTYRING	3
▼ Forord	3
1. MÅLSÆTNING OG RISIKOPOLITIKKER	4
1.4 Opgørelse af den totale risiko-eksponering	4
1.5 IRB	4
1.5.1 Kreditrisikomodeller	4
1.5.2 Kontrolmekanismer for ratings	6
1.5.3 Validering af ratings	6
1.5.4 Forretningsmæssig anvendelse af IRB-metoden i DLR	7
2. KREDITRISIKO	9
2.4 Gearing	9
5. KAPITALSTYRING	10
5.1 Kapitalmålsætning	10
5.2 Kapitalplan 2020	10
6. KAPITALFORHOLD	12
6.1 Kapitalgrundlag	12
6.2 Kapitaldækningsregler samt udpegning som SIFI-institut	13
6.4 Kapitalprocent	13
6.5 Solvenskrav og tilstrækkeligt kapitalgrundlag	13
6.6 Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov	14

dlr kred

DLR fik primo februar 2016 godkendt anvendelse af den avancerede interne ratingbaserede metode (IRB) for produktionslandbrugsporteføljen af Finanstilsynet.

DLR er således overgået til anvendelse af IRB-metoden ved opgørelse af kapitalkravet for kreditrisiko vedrørende produktionslandbrug fra 1. kvartal 2016.

Anvendelse af IRB-metoden medfører ændrede oplysningskrav i medfør af CRR-forordningens søjle III-oplysningskrav (CRR artikel 431-455). Som følge heraf opdateres dele af risiko- og kapitalstyringsrapporten fra februar 2016 med udgangspunkt i DLRs risiko- og kapitalforhold 31. marts 2016, inkl. periodens resultat.

Målsætning og risikopolitikker som beskrevet i afsnit 1 i risiko- og kapitalstyringsrapporten fra februar 2016, herunder ledelseserklæringerne i afsnit 1.1 side 6, er fortsat gældende.

Afsnit 1.4 "Opgørelse af den totale risikoeksponering" og afsnit 1.5 "IRB" opdateres vedrørende overgangen til IRB-metoden og anvendelse af kreditrisikomodeller og ratings.

Herudover opdateres afsnit 2.4 "Gearing" samt afsnit 5 "Kapitalstyring" og afsnit 6 "Kapitalforhold" med konsekvenser af overgangen til IRB pr. 31. marts 2016.

1. MÅLSÆTNING OG RISIKOPOLITIKKER

1.4 Opgørelse af den totale risikoeksponering

Med de gældende regler har kreditinstitutter mulighed for at anvende standardmetoden eller avancerede metoder til opgørelse af virksomhedens risikovægtede aktiver for kreditrisici. Uanset metodevalg skal kreditinstituttet afsætte kapital for hver eksponering svarende til risikoen på eksponeringen.

DLR anvendte i 2015 fortsat "standardmetoden" til opgørelse af de risikovægtede poster for kreditrisiko.¹

1.5 IRB

Kapitaldækningsreglerne giver udover standardmetoden mulighed for anvendelse af to øvrige metoder – IRB-metoderne – til opgørelse af de risikovægtede poster for kreditrisiko. Ved IRB-metoderne skal det enkelte kreditinstitut selv estimere en række parametre og variable.

Den mindst komplekse af IRB-metoderne – Foundation IRB – forudsætter, at kreditinstituttet selv skal estimere risikoen på låneporteføljen ud fra bl.a. individuelt beregnede PD'er, det vil sige sandsynligheden for, at kunden misligholder sit engagement. Øvrige variable fastlægges lovgivningsmæssigt. Den anden og mest avancerede metode – Advanced IRB – forudsætter, at kreditinstituttet stort set estimerer alle variable til beregning af kapitalbehovet, herunder PD'er og LGD'er. Sidstnævnte udtrykker den del af eksponeringen, der forventes tabt, hvis kunden misligholder sine betalinger.

Kreditinstitutter får ved anvendelse af IRB-metoden en bedre styring af kreditrisici og dermed et bedre og mere retvisende grundlag for beregning af kapitalkravet.

Finanstilsynet har godkendt, at DLR fra 1. kvartal 2016 er overgået til den avancerede IRB-metode for produktionslandbrugsporteføljen. Kapitalgrundlaget skal ifølge bestemmelserne for overgang til IRB-metoden altid udgøre mindst 80 procent af det

samlede minimumskapitalgrundlag opgjort efter Basel I-reglerne.

Avancerede modeller for erhvervsporteføljen er under udvikling, og ansøgning om godkendelse forventes afleveret i 2017.

1.5.1 Kreditrisikomodeller

Modellerne er statistiske modeller suppleret med matematiske ekspertkorrektioner. Desuden er der udviklet en makroøkonomisk stressmodel, der også tager udgangspunkt i de forskellige ratingmodeller.

Kreditrisikomodellerne dækker produktionslandbrugsporteføljen. Landbrugsporteføljen er opdelt i detail², gartnerier og produktionslandbrug. Kategorisering som produktionslandbrug forudsætter blandt andet, at ét eller begge af nedenstående kriterier er opfyldt:

- Samlet landbrugsbedrift over 40 ha
- Samlet besætningsværdi højere end kr. 200.000

De modeller, DLR anvender til at risikovurdere porteføljen (adfærdsscore), er opdelt i PD (Probability of Default) og LGD (Loss Given Default). PD beregnes på kundeniveau, mens LGD beregnes på kunde-sagsniveau (enhed af samlede ejendomme i sikkerhedsgrundlaget). I en ansøgningssituation tages udgangspunkt i den samme struktur, men der tilføjes elementer, der er relevante i ansøgningssituationen. Disse faktorer benyttes sammen med den aktuelle eksponering til opgørelse af risikoeksponeringen. På udestående lånetilbud er der ingen aktuel eksponering, men konverteringsfaktoren fra standardmetoden anvendes til estimation af den forventede eksponering på et eventuelt tidspunkt for misligholdelse.

PD beskriver sandsynligheden for, at en kunde inden for de kommende 12 måneder misligholder sin betaling og kommer i restance i mere end 45 dage, eller at der foretages nedskrivning på kundens en-

¹ Til indberetningsformål benytter DLR Kredit Finanstilsynets risikonøgletal.

² Bolig-, fritids- og deltidsladbrug

---

gagement. En høj PD er udtryk for en høj risiko på en kunde, hvorimod en lav PD er udtryk for en lav risiko på en kunde.

Alle kunder rates ud fra 3 elementer, der samlet giver en PD-score:

- Statistisk PD-score
- Økonomisk historik
- Konjunkturkorrektion

Den statistiske PD beregnes ud fra en række regnskabsnøgletal, kundens betalingshistorik og den valgte betalingskanal.

Hvis DLR ikke har registreret regnskabsdata på en kunde, eller data er ældre end 2 år, vil kunden blive ratet, som om den økonomiske indtjening og kapitalforholdene er utilfredsstillende, og dermed vil disse kunder få en høj PD.

Kundens økonomiske historik indgår i modellen og baserer sig på regnskabstal for de seneste 3-5 år. Hvis ikke DLR har registreret minimum 3 års regnskabsdata, vil kundens rating beregnes, som om de 3 års økonomiske resultater er utilfredsstillende.

Modellen tager endvidere højde for særlige konjunkturforhold for de forskellige driftsgrene, og de økonomiske resultater sammenlignes med branchegennemsnit. Der benyttes prognoser for landbrugets indtjeningsevne, og modellen er udviklet, så konjunkturforholdene ud fra et forsigtighedsprincip kun kan påvirke kundens rating negativt.

LGD angiver DLR's økonomiske tab i forhold til eksponeringens størrelse givet kundens misligholdelse. Modellen er udviklet med udgangspunkt i erfaringer fra arbejdet med nedskrivninger og nødlidende ejendomme.

Den samlede model for LGD består af en PR-del, der angiver sandsynligheden for, at misligholdelse fører til realisering af pantet, og en LGR-del, der angiver, hvor stort tab en realisering vil medføre for DLR.

Modellen for LGR relaterer sig til værdien af pantsikkerheden og eksponeringens størrelse. Med fastsatte haircuts (fradrag) for de enkelte dele af en ejendoms aktivbestanddele dannes et estimat for værdien af kundens ejendom ved en realisering (tvangsauktion eller lignende), og eksponeringen opgøres som det aktuelle låns placering tillagt et estimat for renter, omkostninger m.v., for perioden frem til en realisering gennemføres. I eksponeringen indgår salgsomkostninger m.v. Pantets realisationsværdi er ud over haircuts og en generel forsigtighedsmargen justeret for effekten af længere liggetider end almindeligvis forventet.

I en forsimplet form kan LGR (%) beskrives som:

$$\frac{\text{Eksponering} - \text{pantets realiseringsværdi}}{\text{Eksponering}} \times 100$$

Hvis LGR er positiv, svarer det til et forventet tab for DLR, mens en negativ LGR svarer til, at DLR har en sikkerhedsmargin og kan forvente at undgå tab.

Ansøgningsscoren er som tidligere anført opbygget over PD- og LGD-adfærdsmodellerne til risikoovervågning suppleret med oplysninger, der er relevante i ansøgningssituationen.

PD-delen af ansøgningsscoren er, for så vidt angår statistisk model, økonomisk historik og konjunkturkorrektion, identisk med PD-adfærdsmodellerne som beskrevet ovenfor. Der suppleres med en kundevurdering, der baseres på den soliditet, kunden vil opnå efter en eventuel bevilling, en vurdering af budget, samt en analyse af effektiviteten i driften. Statistik- og historikdelen vægter forskelligt i ansøgningsscoren afhængigt af, om der er tale om en for DLR kendt eller ukendt kunde. Derudover har det også betydning, hvorvidt der gennemføres en investering, og hvor omfattende investeringen er (investeringsprocent).

LGD-delen af ansøgningsscoren er baseret på det samme PR-estimat som for adfærds-LGD og den samme beregningsmetode for LGR. Det vil sige, at der med haircuts på de enkelte dele af ejendommen dannes et estimat for værdien af pantet i en realiseringsituation, og eksponering opgøres både for eksisterende og nye lån. I ansøgningssituationen indregnes planlagte investeringer i værdien.

Hvis DLR i den enkelte sag har kendskab til særlige forhold, som gør, at modellens resultat er misvisende, foretages en "override" (korrektion) af modellens output.

1.5.2 Kontrolmekanismer for ratings

DLR overvåger løbende udviklingen i ratingen af porteføljen, idet kreditscore genberegnes hver måned. Direktion og bestyrelse modtager med faste intervaller rapportering vedrørende ratingsystemerne og udviklingen i porteføljen.

Risikostyringsafdelingen overvåger ratingsystemerne bl.a. ved at gennemføre løbende valideringer og kontroller af modellerne. Afdelingen opsamler resultaterne, der efterfølgende drøftes i Ratingkomitéen, hvor konklusionerne af kontroller og validering opsamles. Ratingkomitéens opgaver er at sikre, at ratingsystemerne fungerer efter hensigten, samt at komme med anbefalinger til eventuelle ændringer af ratingsystemerne.

Direktion og bestyrelse holdes løbende orienteret om udviklingen i ratingen af porteføljen til brug for den overordnede risikostyring og får et indblik i den kreditmæssige og sikkerhedsmæssige kvalitet af porteføljen. Resultaterne af den løbende validering og kontrol af ratingsystemerne rapporteres også til direktion og bestyrelse, så det er muligt at vurdere, om ratingsystemerne fungerer hensigtsmæssigt i forhold til den forretningsmæssige anvendelse.

Hvis der er behov for at foretage væsentlige ændringer af ratingsystemerne, skal direktion og bestyrelse godkende disse ændringer. Bestyrelsen modtager to gange om året en komprimeret og

kommenteret valideringsrapport, der viser performance for alle modeller.

Til Ratingkomitéen tilgår kvartalsvist en mere omfattende rapportering. Denne rapportering tager udgangspunkt i flere test end valideringen til bestyrelsen. I Ratingkomitéen sidder repræsentanter fra direktionen, Risikostyringsafdelingen og udlånsforretningen.

En tilbundsgående, kommenteret rapport udarbejdes årligt. Denne rapport indeholder relevante former for valideringstest inklusiv testbeskrivelser. Rapporten tilgår Ratingkomitéen og Intern Revision. De øvrige valideringsrapporter tager udgangspunkt i udvalgte test fra denne omfattende valideringsrapport.

Data bag den kommenterede rapport gemmes og overskrives ikke med henblik på eventuelt behov for yderligere analyse eller revision.

Risikostyringsafdelingen udarbejder alle valideringsrapporter, idet uafhængighed mellem test og validering sikres ved personmæssig adskillelse. Risikostyringsafdelingen har direktionsreference og er uafhængig af den øvrige forretning.

1.5.3 Validering af ratings

Der udarbejdes løbende valideringsrapporter. Alle rapporter skal forhåndsgodkendes af lederen for Risikostyringsafdelingen og drøftes og godkendes i Ratingkomitéen inden udsendelse. I fald modellerne ikke opfylder rapporternes acceptgrænser eller øvrige krav, beslutter Ratingkomitéen hvilke tiltag, der skal sikre, at performance så hurtigt som muligt kommer tilbage på tilfredsstillende niveau. Bestyrelsen vil via Risikoudvalget blive involveret ved uacceptabel performance med henblik på orientering om og afklaring af mulige tiltag.

Uanset den beregnede modelperformance kan direktion og bestyrelse til enhver tid kræve, at performance forbedres, og at acceptniveauerne skærpes. Intern Revision forholder sig ligeledes årligt til

---

modellernes resultater og de anvendte acceptniveauer.

Hvis modelperformance er uacceptabel, vurderes mulige tiltag i lyset af konjunkturforsørene og konsekvensen af den konkrete manglende performance.

Der foretages årligt recalibrering af modellerne. I forbindelse hermed opdateres modellerne, så de afspejler den nyeste historik. Dette skal ske uafhængigt af valideringsresultaterne, og recalibreringen er derfor ikke en del af selve valideringen. Der foretages dog i forbindelse med recalibreringen en række test og kontroller af, at recalibreringen ikke forringer modellernes performance.

Årligt foretages også stikprøver af ratings for diverse kunder. Stikprøverne vurderes af Udlånsafdelingen, og resultatet behandles i Ratingkomitéen.

Valideringen tester, om præmisserne bag inputvariablene fortsat er gældende, samt modellernes evne til at rangordne kunderne efter PD eller LGD (diskriminering), og om niveauerne for PD og LGD ligger på korrekt niveau (kalibrering). Test af modellernes enkeltelementer indgår også i valideringen. Desuden vurderes, om metoder og data bag modellerne fortsat er på niveau med best practice.

For at kontrollere dette benyttes flere test suppleret af diverse figurer. Hvis det er muligt, er der indlagt acceptniveauer for de enkelte test, men den samlede konklusion for valideringen består både af de objektive testresultater samt subjektiv tolkning af figurer og tabeller.

Test, metoder og præmisserne for de bagvedliggende data genbruges så vidt muligt for at sikre konsistens over tid. Hvis der foretages signifikante ændringer, dokumenteres dette, og effekten kvantificeres så vidt muligt i valideringen.

Konklusionen på en validering foretages af Ratingkomitéen. Konklusionen kan underkendes af direktion og bestyrelse. Det vil eksempelvis være

tilfældet, hvis det vurderes, at der er benyttet for lempelige krav i den subjektive vurdering.

Det tilstræbes, at modtagerkredsen af de enkelte valideringsrapporter får tilstrækkeligt med information til at drage egne konklusioner om modellernes performance.

Ud over objektive test og subjektive vurderinger af diverse figurer og tabeller indgår der i den årlige, detaljerede validering også vurderinger af modellernes opbygning, datakvalitet og den interne brug. Rapporten indeholder en gennemgang og vurdering af, hvorvidt modellerne fortsat lever op til best practice omkring struktur og bagvedliggende teori, ligesom benyttede data og brugen af modellerne evalueres. Resultaterne herfra vurderes på lige fod med de øvrige valideringstest.

1.5.4 Forretningsmæssig anvendelse af IRB-metoden i DLR

DLR anvender ratings i beregningen af de risikovægtede eksponeringer.

Gennem en årrække er ratingsystemet desuden anvendt i forbindelse med kreditbevilning, overvågning og risikostyring. Modellerne er løbende tilpasset og er dels udviklet som statistiske modeller, dels som ekspertmodeller.

Modeller og ratingsystemer anvendes i DLR som en fuldt implementeret del af den løbende sagsbehandling og kreditbevillingsproces. Endvidere anvendes modellerne i forbindelse med identifikation af risikoengagementer, ved beregning af individuelle nedskrivninger samt ved fastlæggelse af bidragsreguleringer. Ratingsystemet anvendes desuden til overvågning af porteføljen og i en række ledelsesrapporteringer.

I kreditbevillingsprocessen indgår ratings som et væsentligt element i den samlede kreditvurdering. Både adfærdsscoremodeller og ansøgningsscoremodeller anvendes aktivt i sagsbehandlingen. Anvendelsen af ratings i kreditbevillingsprocessen har

---

gennem en lang periode været et væsentligt element i vurderingen af risikoen på både udlån til nye kunder og ved udvidelse af eksisterende eksponeringer. En kundes rating har endvidere indflydelse på den organisatoriske behandling af sagen.

DLR anvender indtil videre udelukkende IRB-metoden på porteføljen af produktionslandbrug. Belåning af produktionslandbrug er ofte ganske kompleks eksempelvis med belåning af flere ejendomme med forskellige prioritetsstillinger m.v. Dette forudsætter bl.a., at der sker en grundig manuel gennemgang af sagen. Kreditbevillingsprocessen forventes derfor ikke at kunne automatiseres fuldstændigt, men ratingsystemet er et godt og vigtigt værktøj, der øger fokus på de risikobetonede sager.

DLRs ratingsystem anvendes endvidere kombineret med en manuel gennemgang ved opgørelsen af de individuelle nedskrivninger.

DLR overvåger løbende udviklingen i ratingen af porteføljen, idet kreditscore genberegnes hver måned. DLRs direktion og bestyrelse modtager med faste intervaller rapportering vedrørende ratingsystemerne og udviklingen i porteføljen.

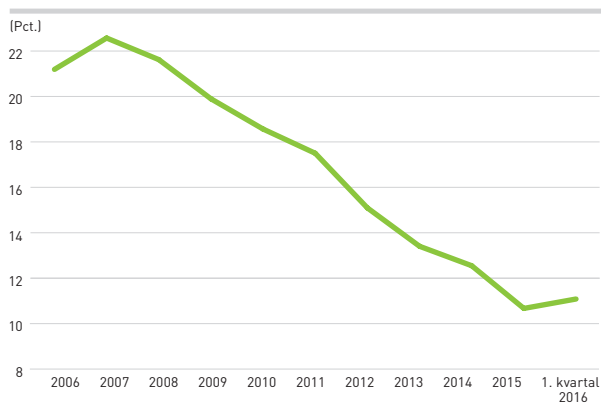
2. KREDITRISIKO

2.4 Gearing

Nedenstående figur 1 viser udviklingen i DLRs gearing opgjort som udlån i forhold til egenkapital.

Der er siden 2007 sket et ganske betydeligt fald i DLRs gearing, der er reduceret fra knap 23 pct. i 2007 til 11,1 pct. ved udgangen af 1. kvartal 2016. Ændringen er sket bl.a. som følge af den løbende konsolidering og gentagne udvidelser af aktiekapitalen kombineret med en begrænset udlånsvækst i perioden. Det nuværende lave gearingsniveau er positivt for DLRs samlede risiko.

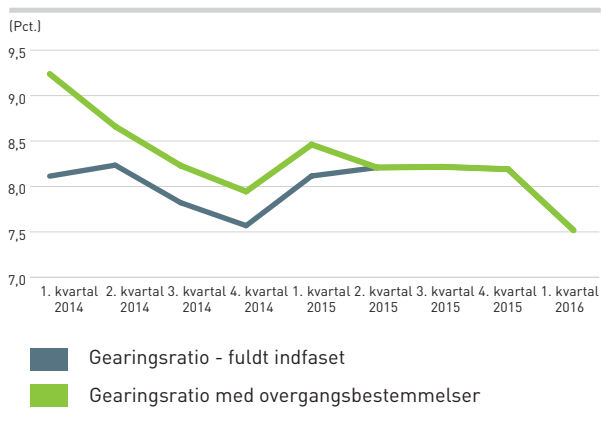
Fig. 1: Udvikling i DLRs gearing (udlån i pct. af egenkapital)

Kilde: DLRs årsrapporter

Ved anvendelse af den gældende definition for leverage ratio (gearing) i henhold til CRR, hvor gearingen beregnes som den samlede eksponering i forhold til kernekapitalen, kan DLRs gearing opgøres til 7,5 pct. ultimo 1. kvartal 2016, jf. figur 2 samt tabel 1.

Fig. 2: DLRs gearingsgrad

Kilde: DLRs interne beregninger

DLRs bestyrelse har fastlagt en nedre grænse for den ønskede gearing på 5 pct. opgjort i henhold til definitionen i CRR.

EU-Kommissionen skal i medfør af CRR/CRD IV vurdere, om der bør fremsættes et lovforslag om introduktion af et bindende gearingskrav. Der blev derfor i oktober 2014 i Danmark nedsat en ekspertgruppe, der skulle vurdere behovet for at indføre et gearingskrav i Danmark.

Ekspertgruppen fremlagde sine anbefalinger i december 2015. Det fremgår her, at gruppen støtter et gearingskrav på 3 pct., samt at det pågældende krav ikke indføres i Danmark forud for andre EU-lande.

Tabel 1. DLRs gearingsgrad iht. CRR, ultimo 1. kvartal 2016

(mio. kr.)	
Samlede aktiver	148.676,5
Ikke-balanceførte poster, lånetilbud m.v.	4.132,2
Fradrag i kernekapitalen (sektoraktier m.m.)	679,8
Samlede eksponeringer til gearingsgradens beregning	152.808,7
Kernekapital med overgangsordning	11.454,9
Kernekapital med fuld indfasning af CRR-regler	11.454,9
Gearingsgrad med overgangsordning	7,5%
Gearingsgrad med fuld indfasning af CRR-regler	7,5%

Det kan dermed konstateres, at DLRs aktuelle gearing på 7,5 pct. giver en betydelig overdækning i forhold til såvel det af bestyrelsen fastsatte krav på 5 pct. som det sandsynlige myndighedsfastlagte krav på 3 pct.

5. KAPITALSTYRING

DLR Kredits kapitalstruktur skal give tilstrækkelig kapitalmæssig overdækning som grundlag for drift af en sund virksomhed og dermed sikre afsætning af obligationer. Samtidig skal kapitalstrukturen være baseret på størst mulig egenkapital under hensyntagen til omkostningerne på andre kapitalelementer, herunder hybrid kernekapital og supplerende kapital. DLR skal samtidig have et tilstrækkeligt beredskab til løbende sikring af LTV-overholdelse for SDO-lån, OC krav fra rating-institutter samt krav vedrørende opbygning af gældsbuffer.

Implementeringen af kapitalkravene i CRD IV/CRR medfører forøgede krav til såvel omfang som kvaliteten af den stillede kapital. DLR har igennem de seneste år øget størrelsen af den egentlige kernekapital (egenkapital) betydeligt. Det er derfor vurderingen, at DLR vil opfylde kravene, når de er endeligt indfaset i 2019.

Likviditetsreglerne i form af LCR, der er fuldt indfaset for SIFI-institutter, samt fremadrettet også NSFR stiller ligeledes øgede krav til realkreditinstitutterne. DLR har bl.a. fremrykket decemberrefinansieringen, så denne nu i det væsentligste afholdes i november. Herudover er introduceret låneproduktet "RT-kort", som vil give en længere funding og samtidig tilgodese krav fra S&P om at ændre fundingstrukturen for at kunne bibeholde den eksisterende rating. Samlet set vurderes det sandsynligt over de kommende år at få ændret fundingstrukturen af hensyn til både NSFR-krav og ratinghensyn.

Herudover indeholder CRD IV en række yderligere krav, som finansielle virksomheder skal efterleve. Det er samlet vurderingen, at disse ikke vil medføre væsentlige udfordringer for DLR.

5.1 Kapitalmålsætning

DLR har løbende haft fokus på de ændrede krav til kreditinstitutters kapitalsammensætning, der er blevet indført med CRD IV/CRR. På den baggrund traf DLRs bestyrelse i 2012 beslutning om en kapitalplan vedrørende DLRs kapitalforhold frem mod

2019. Kapitalplanen er efterfølgende løbende blevet indholdsmæssigt opdateret samt forlænget.

Kapitalplanen omfatter en målsætning for udviklingen i DLRs kapitalgrundlag, der opfylder de nye krav til såvel kvaliteten som størrelsen af selskabets kapitalgrundlag m.v. Kapitalplanen tager dels højde for de nye krav i medfør af CRD IV og CRR, dels et ønske i DLRs bestyrelse om en højere grad af egenkapitalfinansiering. I forlængelse af kapitalplanen er der bl.a. blevet gennemført flere forhøjelser af DLRs aktiekapital, ligesom hybrid kernekapital for i alt 4,8 mia. kr. optaget af den danske stat i 2009 samt privat hybrid kernekapital på 100 mio. euro optaget i 2005 er blevet indfriet.

Da CRR trådte i kraft pr. 1. januar 2014, medførte det såvel lempelser som stramning i relation til DLRs kapitalmæssige forhold. DLR anvendte på daværende tidspunkt udelukkende standardmetoden til opgørelse af de risikovægtede aktiver for kreditrisiko.

Samlet har effekten af ovennævnte ændrede kapitalkrav m.v. været positiv for DLRs solvensmæssige forhold, da lempelsen jf. CRR artikel 501 overstiger effekten af de øvrige forhold.

DLR er fra ultimo 1. kvartal 2016 begyndt at anvende IRB-metoden til opgørelse af de risikovægtede aktiver for kreditrisiko for DLRs portefølje af produktionslandbrug.

5.2 Kapitalplan 2020

DLRs kapitalplan frem til 2020 bygger blandt andet på følgende forventede kapitalinitiativer:

- Konsolidering af fremtidige regnskabsmæssige overskud med henblik på at øge egenkapitalandelen. DLR antages således ikke at betale udbytte.
- Gradvis udrulning af IRB-metoden på detaillandbrug og erhvervsudlån.
- Sikring af en LTV-buffer mod ikke uvæsentlige ejendomsprisfald, herunder via optagelse af seniorgæld (SSB).

-
- Udstedelse af kapital til opfyldning af krav om gældsbuffer på 2 pct. af det samlede uvægtede udlån
  - Løbende implementering af DLRs nye garanti-koncept på hele porteføljen.

6. KAPITALFORHOLD

6.1 Kapitalgrundlag

De enkelte delelementer i DLRs kapitalgrundlag pr. 31. marts 2016 er vist i nedenstående tabel 2.

Tabel 2. Udvikling i DLRs kapitalgrundlag

(mio. kr.)	1. kvartal 2016	2015	2014
Egenkapital:			
- Frie reserver	8.497	8.865	8.281
- Bunden fondsreserve	2.338	2.338	2.338
- Hybrid kernekapital	1.300	1.300	1.300
Egenkapital i alt	12.135	12.503	11.919
Efterstillede kapitalindskud:			
- Hybrid kernekapital (2005) ¹¹	-	-	604
Efterstillede kapitalindskud i alt	-	-	604
Kapitalgrundlag efter fradrag	11.455	12.485	12.521
Total risikoeksponering	76.430	97.032	102.092
Solvenskrav	6.114	7.763	8.167
DLRs kapitalprocent ²¹	15,0	12,9	12,3

¹¹ Hybrid kernekapital på EUR 100m, som er omfattet af overgangsbestemmelser i CRR-forordningen 575/2013 af 26. juni 2013 og derfor alene indgår med 80 pct. i kapitalgrundlaget i 2014.

²¹ Inkl. periodens resultat

Kilde: DLRs interne opgørelser

DLRs samlede risikovægtede poster er ultimo 1. kvartal 2016 opgjort til 76.430 mio. kr.³

Europaparlamentets og Rådets forordning 575/2013 (CRR), Lov om finansiel virksomhed samt bekendtgørelse om risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov m.v. er sammen med den af bestyrelsen fastlagte kapitalmålsætning grundlaget for DLRs kapitalstyring. DLR opfylder de tre søjlekrav bestående af kapitalkravet (søjle 1), tilstrækkeligt kapitalgrundlag (søjle 2) samt oplysningsforpligtelserne (søjle 3). Det er bestyrelsens og direktionens ansvar, at kapitalstrukturen er passende, og at solvens- og kernekapitalprocenter overholder de fastsatte lovkrav.

DLR har styrket kapitalgrundlaget de seneste år igennem det løbende overskud samt gentagne

forhøjelser af DLRs aktiekapital. Samtidig har DLR ikke betalt udbytte i perioden. Aktieudvidelserne samt udstedelsen af hybrid kernekapital er bl.a. blevet anvendt som grundlag for at indfri den i 2009 optagne statslige hybride kernekapital, så sidste del af denne kunne indfries i maj 2014.

Ultimo 1. kvartal 2016 udgjorde DLRs egenkapital 12.135 mio. kr. mod 12.503 mio. kr. ved udgangen af 2015. I egenkapitalen indgår aktiekapitalen på nominelt 570 mio. kr., opskrivningshenlæggelser med 43 mio. kr., og det overførte overskud udgør 7.884 mio. kr., mens den "bundne fondsreserve" udgør 2.338 mio. kr. Herudover indgår hybrid kernekapital udstedt til PRAS i 2012 på 1.300 mio. kr. Ved beregning af kapitalgrundlaget fragår udskudt skatteaktiv samt fradrag for måleusikkerhed på i alt 21 mio. kr. Herudover fragår et fradrag i kapitalgrundlaget vedrørende forskellen mellem de IRB-mæssige forventede tab og de aktuelle nedskrivninger på 659 mio. kr.

Faldet i DLRs kapitalgrundlag fra ultimo 2015 til ultimo 1. kvartal 2016 skyldes DLRs overgang til at anvende IRB-metoden til opgørelse af de risikovægtede aktiver for kreditrisiko. I forbindelse hermed indgår ovennævnte fradrag. Herudover er der gennemført tilbagekøb af aktier fra Finansiell Stabilitet i 1. kvartal for 542 mio. kr.

Ved udgangen af 1. kvartal 2016 udgjorde DLRs efterstillede kapital 1.300 mio. kr., i form af hybrid kernekapital optaget i 2012. Udstedelsen opfylder kravene i CRR og har således bl.a. uendelig løbetid og muligheder for stop af betalinger, nedskrivning m.v. i henhold til gældende lovgivning. Udstedelsens triggerniveau er fastsat til 7 pct.

Udviklingen i DLRs kapitalgrundlag er vist i tabel 3.

³ Risikovægtene fremgår af lovgivningen.

Tabel 3. Udvikling i DLRs kapitalgrundlag

(1.000 kr.)	1. kvartal 2016	2015	2014
Kernekapital	10.834.737	11.203.254	10.575.944
Aktiekapital	569.964	569.964	569.964
Overkurs ved emission	0	0	0
Reserver (indkapslet kapital)	2.337.913	2.337.913	2.337.913
Overført overskud/underskud	7.753.739	7.711.154	7.052.133
Årets løbende overskud	173.121	584.223	615.934
Primære fradrag i kernekapital	-679.829	-18.093	-2.468
Kernekapital efter primære fradrag	10.154.908	11.185.161	10.573.476
Hybrid kernekapital	1.300.000	1.300.000	1.904.051
Kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter fradrag	11.454.908	12.485.161	12.477.527
Andre fradrag	0	0	0
Kernekapital, inkl. hybrid kernekapital	11.454.908	12.485.161	12.477.527
Supplerende kapital	0	0	43.087
Medregnet supplerende kapital	0	0	43.087
Kapitalgrundlag før fradrag	11.454.908	12.485.161	12.520.614
Fradrag i kapitalgrundlag	0	0	0
Kapitalgrundlag efter fradrag	11.454.908	12.485.161	12.520.614

Kilde: DLRs interne opgørelser

6.2 Kapitaldækningsregler samt udpegning som SIFI-institut

Reglerne for institutternes kapitalgrundlag fra CRR/CRD IV har bl.a. betydet krav om mere og bedre kapital samt indførsel af en række kapitalbuffer (kapitalbevaringsbuffer, virksomhedsspecifik kontracyklisk kapitalbuffer samt systemisk risikobuffer), der alle skal opfyldes med egentlig kernekapital.

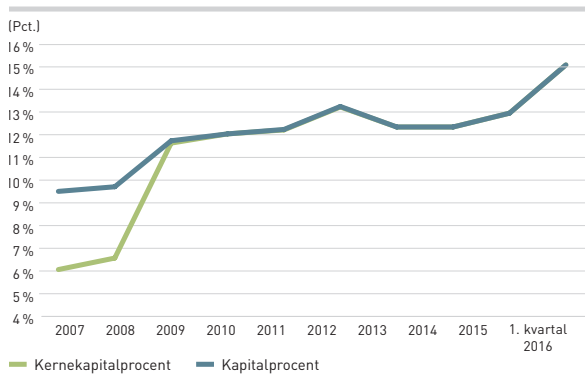
Kapitalbevaringsbufferen udgør som udgangspunkt 2,5 pct. af den samlede risikoeksponering, mens den kontracykliske buffer varierer i intervallet 0-2,5 pct. alt efter konjunktursituationen i landet og kan øges herudover, såfremt omstændighederne gør det nødvendigt. Konjunkturbufferen er aktuelt fastsat til 0 pct., mens kapitalbevaringsbufferen fra 1. januar 2016 er fastsat til 0,625 pct.

DLR er udpeget som SIFI-institut. Dette skyldes, at DLRs samlede udlån udgør over 6,5 pct. af Danmarks BNP. DLR skal på den baggrund opretholde et SIFI-tillæg, der gradvist indføres frem mod 2019, hvor kravet vil udgøre 1 pct. af den samlede risikoeksponering. I 2016 udgør kravet 0,4 pct. af den samlede risikoeksponering.

6.4 Kapitalprocent

DLRs kapitalprocent udgjorde 15,0 (inkl. periodens resultat) ved udgangen af marts 2016, jf. figur 3, idet porteføljen af produktionslandbrug er opgjort efter IRB-metoden for kreditrisiko, mens den resterende portefølje er opgjort efter standardmetoden.

Fig. 3: Udvikling i DLRs kapital- og kernekapitalprocent

Kilde: DLRs års- og kvartalsrapporter

DLR har i de seneste år anvendt den overskydende kapital ud over 12 pct. til at indfri hybrid kernekapital ved egne midler. Der vil være behov for, at DLR også i de kommende år foretager en løbende konsolidering for at kunne opfylde de kommende kapitalkrav.

6.5 Solvenskrav og tilstrækkeligt kapitalgrundlag

Tabel 4 viser DLRs risikoeksponering og kapitalkrav pr. 31. marts 2016 for hver enkelt eksponeringskategori. Der er anvendt IRB-metoden for DLRs portefølje af produktionslandbrug og standardmetoden for den resterende del af DLRs portefølje. Det bemærkes, at alle DLRs lån er sikret ved pant i fast ejendom.

Tabel 4. DLRs risikovægtede poster og kapitalkrav ultimo 1. kvartal 2016

(1.000 kr.)	Risikovægtet ekspon.*	Kapitalkrav (8 pct. af ekspon.)
Institutter	4.183.611	334.689
Erhvervsvirksomheder	55.344.828	4.427.586
Eksponeringer mod detailkunder	67.558	5.405
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	7.485.364	598.829
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	3.368.676	269.494
Dækkede obligationer	9.378	750
Aktier	55.345	4.428
Eksponeringer i andre poster m.m.	314.763	25.181
	70.829.524	5.666.362

Note: *Ikke justeret for gruppevis nedskrivninger
Kilde DLRs interne opgørelser

Tabel 5 viser DLRs risikoeksponering og kapitalkrav vedr. markedsrisiko.

Tabel 5. DLRs solvenskrav vedr. markedsrisiko ultimo 1. kvartal 2016

(1.000 kr.)	Risikovægtet eksponering	Kapitalkrav (8 pct. af ekspon.)
Gældsinstrumenter	2.520.957	201.677
Aktier	0	0
Kollektive investeringsordninger	0	0
Valutakursrisiko	830.952	66.476
Vægtede poster med markedsrisiko i alt	3.351.909	268.153

Kilde: DLRs interne opgørelser

6.6 Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov

DLRs bestyrelse drøfter og godkender kvartalsvis fastsættelsen af DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehovet. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra DLRs direktion. DLRs risikoudvalg har forinden bestyrelsens be-

handling gennemgået det tilstrækkelige kapitalgrundlag. Herudover drøfter bestyrelsen som minimum en gang om året mere indgående opgørelsesmetoder m.v. for DLR solvensbehov, herunder hvilke risikoområder og benchmarks, der bør tages i betragtning.

Fastlæggelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov tager udgangspunkt i kreditreservationsmetoden ("8+ metoden"), der er Finanstilsynets officielle metode. 8+ metoden omfatter de risikotyper, som det vurderes skal afdækkes med kapital. Det er som udgangspunkt kreditrisici, markedsrisici og operationelle risici samt en række underpunkter til disse. Vurderingen tager udgangspunkt i DLRs risikoprofil, kapitalforhold og fremadrettede forhold, der kan have betydning herfor, herunder budget m.v.

DLR følger anvisninger i bekendtgørelse om risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov m.v. samt Finanstilsynets vejledning vedrørende "8+ metoden" senest opdateret i december 2015 suppleret med egne stresstests, bl.a. ved vurdering af DLRs modstandsdygtighed ved indtræden af hårde tabsscenerier baseret på historiske observationer.

Ved vurderingen af DLRs modstandsdygtighed tages der bl.a. udgangspunkt i en række stresstest dækkende flere forskellige scenarier.

Herudover underbygges opgørelsen med ledelsesmæssige skøn. Der sker en vurdering af DLRs risici inden for nedenstående hovedområder. Inden for hvert hovedområde vurderes de pågældende risici på en række underområder. Endvidere vurderes, hvorvidt der er behov for et tillæg til det tilstrækkelige kapitalgrundlag vedrørende øvrige forhold.

- A. Kreditrisiko
  - Indtjening og vækst
  - Kreditrisiko for store kunder
  - Øvrige kreditrisici
  - Modpartsrisiko (finansielle modparter)
  - Kreditrisikokoncentration

- B. Markedsrisiko og herunder bl.a.
  - Renterisici
  - Aktierisiko
  - Valutarisiko
  - Likviditetsrisiko
- C. Operationel risiko
- D. Gearing

De risikofaktorer, der er medtaget i vurderingen, omfatter således efter DLRs opfattelse alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at DLRs ledelse skal tage højde for ved fastsættelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehovet, samt de risici, som ledelsen vurderer, at DLR har påtaget sig. Ved fastlæggelse af DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er relevante afdelinger inddraget. Det gælder tillige ved indledende og efterfølgende drøftelser af stresstest m.v. for de forskellige forretningsområder.

Kreditrisiko er DLRs største risikoområde, hvor den største del af solvensbehovet kan henføres til, jf. tabel 6. DLR har på den baggrund stort fokus på området. DLR anvender IRB-metoden til opgørelse af de risikovægtede aktiver for kreditrisiko for DLRs portefølje af produktionslandbrug, mens der for DLRs øvrige portefølje anvendes standardmetoden.

Markedsrisiko er ligeledes et væsentligt område for DLR. Der afsættes 8 pct. af de risikovægtede aktiver hørende under markedsrisiko. Det vurderes herudover, hvorvidt DLR måtte have yderligere risici, der kræver kapital ud over 8 pct. Med udgangspunkt i balanceprincippet vurderes DLRs markedsrisiko at være begrænset.

Operationelle risici er defineret som risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlagtige processer, systemer m.v. Med baggrund i DLRs enkle forretningsmodel, fokus på interne processer m.v. vurderes denne risiko som værende begrænset.

DLR anvender basisindikatormetoden til opgørelse af kapitalkravet til operationelle risici.

Ud over de ovennævnte forhold vurderer ledelsen løbende, hvorvidt der måtte være øvrige forhold, der skal inddrages i opgørelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehovet.

DLR afsætter således de lovmæssige 8 pct. i kapitalbehov for hvert risikoområde og vurderer herefter, hvorvidt der er behov for at afsætte yderligere kapital eksempelvis på baggrund af store eksponeringer, generel kreditkvalitet af porteføljen, forholdet markedsrisiko m.v. Vurderingen af behovet for et eventuelt tillæg er enten foretaget på baggrund af stresstests fastlagt i Finanstilsynet vejledning, egne udviklede stresstests eller ved, at det med ledelsesmæssige skøn er vurderet, hvorvidt der på enkelte forretningsområder måtte være behov for at foretage et tillæg.

Tabel 6. DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov pr. 31. marts 2016

Risikoområde (1.000 kr.)	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	Solvens- behovet
Kreditrisiko	6.136.953	8,03%
Markedsrisiko	268.153	0,35%
Operationel risiko	179.915	0,24%
Øvrige forhold:	0	0
Internt opgjort solvensbehov	6.585.020	8,62%
Eventuelle tillæg (særlige risici)	0	0
I alt	6.585.020	8,62%

Kilde: Opgørelse over tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov på <http://www.dlr.dk/regnskab-og-rapportering>

DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag er ultimo 1. kvartal 2016 opgjort til 6.585 mio. kr., jf. tabel 6 og 7. Da DLRs samlede risikoeksponering udgør 76.430 mio. kr., svarer dette til et solvensbehov på 8,6 pct.

DLR har i henhold til krav i CRR artikel 92 opgjort sin solvensoverdækning i forhold til det individuelle solvensbehov til 6,4 pct. point svarende til 4,9 mia. kr. ved udgangen af 1. kvartal 2016, jf. tabel 7. DLR betragter denne overdækning som tilfredsstillende.

Tabel 7. DLRs tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov pr. 31. marts 2016

Aktuelle nøgletal	Beløb
Kapitalgrundlag efter fradrag, 1.000 kr.	11.454.908
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag, 1.000 kr.	6.585.020
Overdækning, 1.000 kr.	4.869.888
Solvensprocent, pct.	15,0%
Individuelt solvensbehov, pct.	8,62%
Overdækning, pct. point	6,4%

Kilde: Opgørelse over tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov på <http://www.dlr.dk/regnskab-og-rapportering>